

BERNT HJEJLE

Voldgift

**Jurist-og
Økonomforbundets
Forlag**

Frivillig voldgift
© 1973 by Jurist- og Økonomforbundets Forlag
Bogen er sat med Times
og trykt hos Nørhaven A/S, Viborg
Printed in Denmark 1987

Indhold

Forord	9
<i>Kapitel 1</i>	
<i>Indledning: Voldgiftens funktion i retssystemet</i>	11
<i>Kapitel 2</i>	
<i>Voldgiftsaftalen</i>	
I Hvornår foreligger der en voldgiftsaftale?	15
II Voldgiftsklausuler i kontraktsforhold. The doctrine of separability	19
III Voldgiftsaftalers gyldighedsbedømmelse. Retlige synspunkter. Fremtidige tvister og forhåndsafkald	22
IV Efter hvilket lands retsregler skal en voldgiftsaftales gyldighed bedømmes? Voldgiftsaftalens internationale tilhørsforhold	27
V Særlige ugyldighedsgrunde for voldgiftsaftaler	33
A. Ugyldighed på grund af tvistens art. Sovereign immunity?	33
B. Habilitetskrav	36
C. Kompetencekrav	37
D. Krav til samtykket	39
a. Hvornår foreligger et samtykke?	39
b. Samtykke ugyldigt	41
E. Krav om klarhed til beviset for voldgift	42
F. Krav om procesretlige garantier	44
G. Foreningsvoldgift. Særlige gyldighedsbetingelser for voldgiftsaftaler i foreningsforhold	46

VI	Voldgiftsaftalens indhold	55
	A. Valg af voldgiftsmænd	55
	B. Voldgiftsaftalens fortolkning belyst af domspraksis	58
	1. Kontrakter i handelsforhold	58
	2. Interessentskabskontrakter	60
	3. Foreningsvedtægter	61
	4. Underordningsforhold o.l.	61
	5. Forskellige tilfælde	62
VII	Hvem binder voldgiftsaftalen?	63
VIII	Voldgiftsaftalens virkning. Hvem afgør afgrænsningen af voldgiftsrettens kompetence?	64
IX	Voldgiftsaftalens ophør. Successionsspørgsmål	70

Kapitel 3

Voldgiftsretten

I	Voldgiftsmandsaftalen	77
II	Habilitetsbetingelserne. Hvem kan være voldgiftsmand?	78
	A. Almindelige synspunkter	78
	B. De almindelige habilitetsbetingelser	80
	C. De specielle inhabilitetsgrunde	81
	D. Tilbagekaldelse af bemyndigelsen	82
III	Voldgiftsmandsaftalens indgåelse	84
IV	Voldgiftsmandsaftalens indhold	85
	A. Voldgiftsmændenes pligter	85
	1. Voldgiftsmændenes pligter i almindelighed	85
	2. Voldgiftsrettens bemyndigelse	87
	3. I hvilket omfang kan voldgiftsretten lægge billighedssynspunkter til grund for kendelsen?	88
	4. Særligt om opmanden	92
	B. Voldgiftsmændenes rettigheder. Deres honorar. Sikkerhedsstillelse	95
V	Voldgiftsmandsaftalens ophør	98

Kapitel 4

Voldgiftsproceduren

	Indledende bemærkninger	99
I	Den processuelle retsbeskyttelse under sagen	99
	A. Lighedsgrundsætningen	99
	B. Procesledelsesgrundsætningen og dens forhold til lighedsgrundsætningen	102

	C. Dispositionsmaksimen	103
	D. Andre processuelle grundsætninger	106
II	Voldgiftsprocedurens genstand og parter	108
III	Voldgiftssagens gang	110
	A. Dannelsen af voldgiftsretten	111
	B. Henvendelsen til voldgiftsretten	111
	C. Indkaldelse til møde m.m.	112
	D. Fremskaffelsen af materiale og oplysninger	113
	E. Sagens ledelse og foretagelsen af visse proceshandlinger ..	114
	F. Retsmøder, procedure, votering og afsigelse af voldgiftskendelsen	115

Kapitel 5

Voldgiftskendelsen

I	Voldgiftskendelsens form	119
II	Voldgiftskendelsens omfang	119
III	Voldgiftskendelsens indhold	121
IV	Voldgiftskendelsens virkning. Den gyldige kendelses retskraft	122
	A. Den formelle retskraft	122
	B. Den materielle retskraft	123
	1. I forholdet mellem parterne	123
	2. I forholdet over for tredjemand	125
	C. Voldgiftskendelsens virkning i øvrigt	126
V	Voldgiftskendelsens gyldighedsbedømmelse	126
	A. Den gyldige voldgiftskendelse kan ikke underkendes	126
	B. Ugyldighedsgrunde	127
	1. Ugyldighed på grund af voldgiftsaftalen	127
	a. Ugyldighed på grund af tvistens karakter	127
	b. Ugyldighed på grund af voldgiftsaftalens indhold ..	128
	2. Ugyldighed på grund af sagsbehandlingen	129
	3. Ugyldighed på grund af kompetencemangel	129
	4. Ugyldighed på grund af mangler ved voldgiftskendelsen ..	129
	a. Dens form	129
	b. Dens indhold	129
	Forholdet til loven	130
	Uklarhed, fejl i begrundelsen	130
	Åbenbar ubillighed	132
	C. Ugyldighedsbedømmelse ex officio eller efter påstand? ..	134
	D. Ugyldighedens virkning	134
	E. Den kompetente domstol (værneting)	135

Kapitel 6

<i>Genoptagelse af voldgiftssagen. Hvor vidt og under hvilke betingelser kan genoptagelse af en voldgiftssag finde sted?</i>	136
1. Analogien af retsplejelovens § 399, stk.1?	136
2. Videregående muligheder?	138

Kapitel 7

<i>Voldgiftskendelsers fuldbyrdelse (eksigibilitet)</i>	140
I Danske voldgiftskendelser	140
II Udenlandske voldgiftskendelsers anerkendelse og fuldbyrdelse (eksigibilitet)	141
Voldgiftskendelsers internationale tilhørsforhold	141
De af Danmark tiltrådte internationale konventioner:	143
Genèveprotokollen 1923 og Genèvekonventionen 1927	144
New York-konventionen 1958	144
Genèvekonventionen 1961	146
Genèvereglementet	146
Europarådsarrangementet	146
Verdensbankkonventionen 1962	147
UNCITRAL's Model Law 1985	148
Voldgiftsbekendtgørelse nr. 117 af 7. marts 1973	149
Danske domstoles kompetence i internationale voldgiftssager (værneting)	151
Bilagsfortegnelse	153
Bilag	155
Sagregister	236
Forkortelser	239

Forord

I 1973 udgav jeg 2. reviderede udgave af „Frivillig Voldgift“ (1937). I den åben da forløbne tid har dansk voldgift udviklet sig yderligere, dels gennem domspraksis, dels gennem nye internationale konventioner og voldgiftsregler af international karakter. Da antallet af voldgiftssager stadig er stigende, både nationalt og internationalt, har jeg derfor ment, at det vil være nyttigt og rigtigt at udgive en ny udgave af bogen, der er ført op til dato såvel vedrørende domspraksis som vedrørende internationale konventioner og de i voldgiftssager almindeligt anvendte regler, danske såvel som internationale, således at man i bogen og dens bilag vil kunne finde alle de bestemmelser og regler, som der vil være brug for under en voldgiftssag. Jeg har samtidig omskrevet en række afsnit i bogen og håber, at den må kunne fyldestgøre behovet for en dækkende fremstilling af dette praktisk betydningsfulde retsområde.

For drøftelser og gode råd under udarbejdelsen takker jeg fhv. højesteretsdommer Henrik Tamm, og jeg takker ligeledes vicepræsident i Sø- og Handelsretten Kristian Frøsig, advokat Per Magid og professor, dr. jur. Allan Philip for rådgivning og hjælp.

København i marts 1987.